

gemeente
Schiedam

beleidsnota

gemeente Schiedam cluster Stedelijke Ontwikkeling afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, Vastgoed & Grondzaken

Postbus 1501 3100 EA Schiedam

Stadskantoor Stadserf 1 3112 DZ Schiedam
--

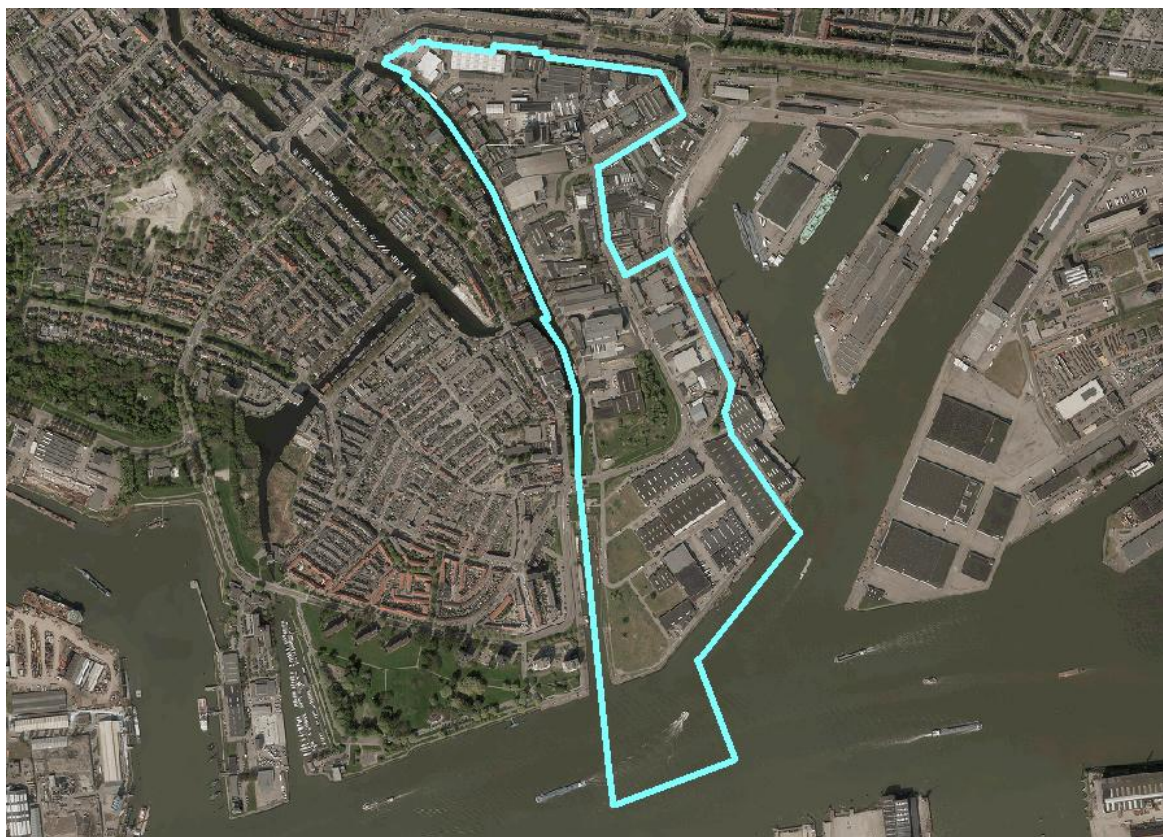
T 14 010 W www.schiedam.nl
--

Waterparagraaf ‘Bestemmingsplan Nieuw-Mathenesse’

Watertoets ex artikel 3.1.6, eerste lid, onder b van
het Besluit ruimtelijke ordening.

1. Inleiding

Thans wordt het bestemmingsplan 'Nieuw-Mathenesse' voorbereid. Het plangebied betreft het aan de zuidzijde van Schiedam gelegen bedrijventerrein 'Nieuw-Mathenesse'. Het bestemmingsplan heeft een hoofdzakelijk consoliderend karakter, waarbij ruimte wordt geboden voor herstructurering en modernisering van het bedrijventerrein. Het plangebied wordt doorkruist door een primaire waterkering, de Delflandsedijk, waardoor het plangebied deels binnendijks en deels buitendijks is gelegen.

Afbeelding 1 – plangebied Nieuw-Mathenesse

In artikel 3.1.6, eerste lid, onder b van het Besluit ruimtelijke ordening is het verplicht om in de toelichting van een bestemmingsplan een beschrijving te geven van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding; de 'watertoets'. De 'watertoets' heeft tot doel te voorkomen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in strijd zijn met een duurzaam waterbeheer. Voor waterkwantiteit betekent dit dat niet meer water uit een plangebied mag worden afgevoerd dan in de situatie voor de ruimtelijke ingreep. In kwalitatieve zin mag een ontwikkeling de waterkwaliteit in en om het plangebied niet verslechteren. Daarnaast mogen plannen de grondwatersituatie buiten het plangebied niet negatief beïnvloeden.

Het Hoogheemraadschap van Delfland voert het waterbeheer in Schiedam. Deze 'watertoets' is in concept naar het Hoogheemraadschap gestuurd. De opmerkingen en aanbevelingen van het Hoogheemraadschap zijn verwerkt in de definitieve versie van deze 'watertoets'.

2. Beleid

2.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is op 22 december 2000 van kracht geworden. De richtlijn heeft als doelstelling “het bereiken van een goede ecologische toestand voor alle oppervlaktewaterlichamen en het beschermen en herstellen van alle grondwaterlichamen (verbinding-, infiltratie- en kwelgebieden)”. De KRW heeft het streven om emissies naar oppervlakte- en grondwater terug te dringen. Daarnaast zal de onttrekking van grondwater in evenwicht moeten worden gebracht met de aanvulling van het grondwater.

2.2 Rijksbeleid

Nationaal Bestuursakkoord Water

Het Rijk, de provincies, de gemeenten en de Unie van Waterschappen hebben op 25 juni 2008 een geactualiseerde versie van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW-Actueel) ondertekend. Hierin zijn afspraken vastgelegd voor een duurzame en klimaatbestendige waterhuishouding in Nederland. In de afgelopen vijf jaar is een groot deel van de gemaakte afspraken in het oorspronkelijke NBW inmiddels uitgevoerd. De NBW-partijen gaan nu gezamenlijk verder met de uitvoering van de nieuwe afspraken in het akkoord, onder meer over klimaatveranderingen, de stedelijke wateropgave en de ontwikkelingen in woningbouw en infrastructuur. Ook is er meer aandacht voor de implementatie van de Kaderrichtlijn Water. Het NBW heeft tot doel om in de periode tot 2015 de waterhuishouding in Nederland op orde te brengen, te houden en te anticiperen op klimaatverandering.

Handreiking Watertoets

De Handreiking Watertoets 3 is in juli 2009 vastgesteld. Deze handreiking is ten opzichte van de Handreiking Watertoets 2 aangepast aan en aangevuld met de nieuwste inzichten en ontwikkelingen die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan. De belangrijkste wijzigingen zijn de aanpassingen aan de Evaluatie Watertoets 2006, de Wet ruimtelijke ordening en het (ontwerp) Nationaal Waterplan. De Handreiking Watertoets 3 geeft een algemene beschrijving van de visie op het proces van de watertoets, de wettelijke verankering, de verschillende rollen en producten in het licht van wetgeving en beleidsafspraken.

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan (2010) is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande Nota's Waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van het wetsvoorstel Waterwet en beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Belangrijke onderdelen van het Nationaal Waterplan zijn het nieuwe beleid op het gebied van waterveiligheid, het beleid voor het IJsselmeergebied, het Noordzeebeleid en de stroomgebiedbeheerplannen op grond van de KRW. Tevens bevat het Nationaal Waterplan een eerste beleidsmatige uitwerking van de kabinetsreactie op het advies van de Deltacommissie.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. De structuurvisie sluit aan op de uitgangspunten van het Nationaal Waterplan en vult deze op onderdelen aan. Uitgangspunten zijn het verbeteren van de waterkwaliteit, het voorkomen van wateroverlast, ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling.

Waterwet

De Waterwet is op 22 december 2009 in werking getreden. Deze wet heeft negen waterrelevante wetten samengevoegd (de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater, Wet Verontreiniging Zeewater, Grondwaterwet, Wet Droogmakerijen en Indijkingen, Wet op de Waterkering, Wet Beheer Rijkswaterstaatwerken, Wrakkenwet en Waterstaatswet). Daarnaast wordt de regeling waterbodems uit de Wet Bodembescherming

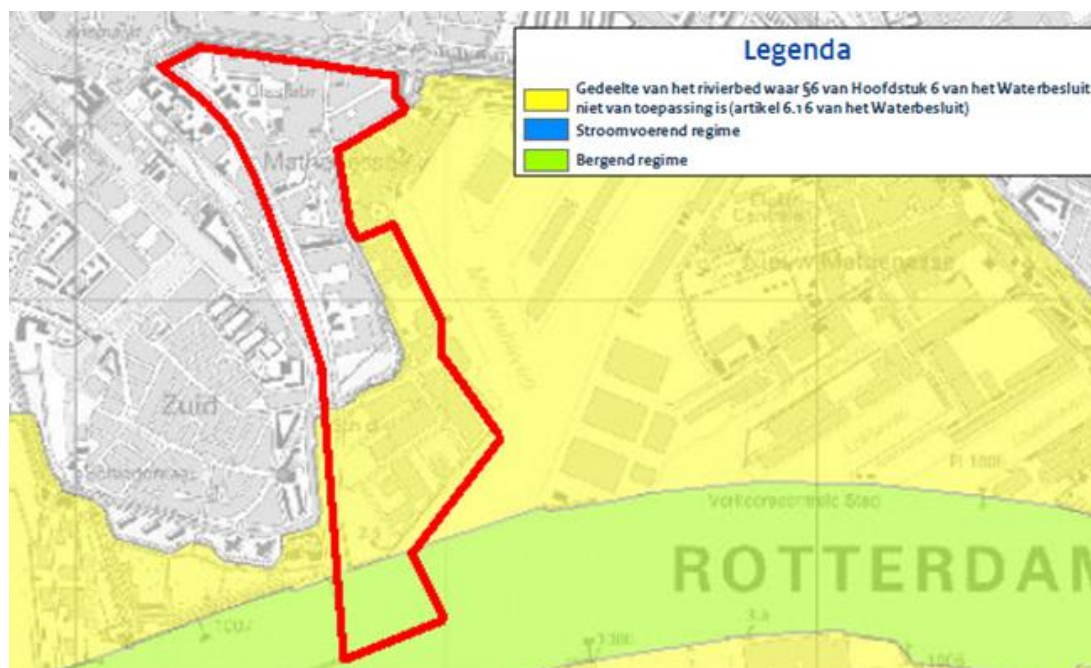
opgenomen in de nieuwe Waterwet. De wet regelt niet alle waterrelevante aspecten en onderwerpen. Bepaalde onderwerpen dienen nader uitgewerkt te worden in onderliggende regelgeving: het Waterbesluit, de Waterregeling of in de verordeningen van waterschappen en provincies.

Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren

Het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren (BPRW) geldt voor de jaren 2010-2015. In het BPRW staat hoe Rijkswaterstaat zijn dagelijkse werk doet als waterbeheerder:

- door te beschermen tegen overstromingen en te zorgen voor voldoende, schoon en gezond water;
- door als vaarwegbeheerder de hoofdvaarwegen te onderhouden en het scheepvaartverkeer in goede banen te leiden;
- door aandacht te besteden aan andere gebruiksfuncties van water.

Rijkswaterstaat is de waterbeheerder van de Nieuwe Maas en ziet toe op een veilige en ongehinderde afvoer van water en op de waterkwaliteit. Het buitendijks gelegen gedeelte van het plangebied maakt deel uit van de zogenaamde artikel 6.16 Waterbesluit gebieden (geel gekleurde gebieden, afbeelding 2). Voor deze tot de rijkswateren behorende gebieden geldt dat deze niet relevant zijn voor de bergings- of afvoercapaciteit en dat de Waterwet om deze reden niet van toepassing is op deze gebieden. Bij nieuwbouw of andere ontwikkelingen in deze gebieden is geen vergunning nodig op basis van de Waterwet.

Afbeelding 2 – Kaartblad Nieuwe Maas (BPRW)

2.3 Provinciaal beleid

Het Provinciaal Waterplan bevat de hoofdlijnen van het provinciaal waterbeleid voor 2010-2015. Het vervangt het provinciaal waterbeleid zoals dat is vastgelegd in het Beleidsplan Groen, Water en Milieu (2006). Dit nieuwe plan vervangt het Grondwaterplan 2007-2013 en beschrijft dus ook het strategische grondwaterbeleid voor Zuid-Holland. De provincie vertaalt in dit plan het beleid uit het nationaal waterplan en het huidige Europese beleid naar provinciale kaders en doelstellingen voor de periode 2010-2015. Conform de herziene sturingsvisie water gaat het met name om de 'wat'-vraag. De waterschappen beantwoorden in hun waterbeheerplannen vervolgens vooral de 'hoe'-vraag.

De vier kernopgaven die door de provincie worden gesteld zijn het waarborgen waterveiligheid, het realiseren van mooi en schoon water, het ontwikkelen van een duurzame (zoet)watervoorziening en het realiseren van een robuust en veerkrachtig watersysteem.

2.4 Beleid Hoogheemraadschap van Delfland

In 2009 heeft het Hoogheemraadschap van Delfland het Waterbeheersplan 2010-2015 ‘Keuzes maken en kansen benutten’ vastgesteld. In het plan heeft het Hoogheemraadschap van Delfland de ambities voor de komende jaren vastgelegd. Gestreefd wordt naar een balans tussen een veilig gebied met schoon water voor nu en in de toekomst en een financieel gezonde huishouding. Dit is nader uitgewerkt in drie ambities:

1. het zetten van een flinke stap naar een robuust en veerkrachtig watersysteem, een systeem dat sterk wisselende weersomstandigheden goed kan opvangen;
2. voldoen aan de wettelijke eisen voor het transporteren en zuiveren van afvalwater en het verwerken van zuiveringsslib, waarbij de afvalwaterketen doelmatig, transparant en duurzaam is;
3. verbeteren van de kennis van het watersysteem, zowel in reguliere situaties als bij extreem weer.

Een van de instrumenten die worden gebruikt om het waterbeleid vorm te geven is de ‘watertoets’. Door het Hoogheemraadschap is hiervoor de ‘Handreiking watertoets voor gemeenten’ (2012) opgesteld. In de handreiking worden de randvoorwaarden en uitgangspunten per thema toegelicht.

2.5 Gemeentelijk beleid

Gemeentelijke zorgplicht

Op grond van de Wet Gemeentelijke Watertaken (1 januari 2008) hebben gemeenten de zorgplicht voor hemelwater en grondwater. Bij de hemelwaterzorgplicht gaat het om de verwerking van overtollig hemelwater dat de perceelseigenaar niet zelf kan verwerken. De zorgplicht voor grondwater geldt voor het bebouwd gebied en richt zich op het zoveel mogelijk voorkomen of beperken van structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming. De gemeentelijke taken liggen vooral bij de openbare ruimte en bij coördinatie en onderzoek.

Waterplan Schiedam

Het ‘Waterplan Schiedam, 2^e fase, visie 2006-2015’ beschrijft de gezamenlijke visie van de gemeente Schiedam en het Hoogheemraadschap van Delfland op het water in de bebouwde kom van Schiedam en de stadsranden. Het doel van het waterplan is “het bereiken van een duurzaam, schoon, heel en veilig watersysteem”. Daarnaast met het plan bijdragen aan een integrale benadering bij de inrichting, het beheer en het onderhoud van stedelijk water.

In het Waterplan Schiedam zijn vier sporen benoemd die bij moeten dragen aan het realiseren van het doel:

1. Droge voeten: invulling geven aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van bescherming tegen overstromingen en wateroverlast. Hierbij wordt rekening gehouden met de toename van neerslag door klimaatveranderingen en dient bestaande grondwateroverlast tegen te worden gegaan.
2. Gezond water: verbeteren van de waterkwaliteit zodat aan het streefbeeld wordt voldaan. Dit betreft niet alleen de fysisch-chemische kwaliteit van het water, maar ook de biologische kwaliteit ervan.
3. Beleving en gebruik: het belang van het water als drager van de economie en de ruimtelijke kwaliteit van de stad.
4. Beheer en onderhoud: een goed beheer en onderhoud is essentieel voor droge voeten, gezond water en een optimale beleving en gebruik.

Gemeentelijk rioleringsplan

In 2009 is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2009-2013 (VGRP) vastgesteld. Dit plan is in 2011 op onderdelen gewijzigd en aangepast. De riolering is een weinig zichtbaar, maar bepalend onderdeel van het stedelijke water. Belangrijke keuzes in het Waterplan Schiedam over de na te streven waterkwaliteit, de gebruiksfuncties van oppervlaktewater of de afvoerrichting van overtollig water hebben een grote impact op het rioleringsplan en vice versa. Uitgangspunten van het VGRP is het toepassen van een gescheiden rioleringsstelsel en het waar mogelijk afkoppelen van verhard oppervlak.

3. Waterdoelstellingen

Het Hoogheemraadschap van Delfland geeft in de 'Handreiking watertoets voor gemeenten' (2012) inzicht in de wijze waarop de watertoets procedureel en inhoudelijk ingevuld moet worden. Daarbij worden door het Hoogheemraadschap van Delfland op grond van het Waterbeheersplan 2010-2015 vier inhoudelijke programma's met bijbehorende thema's gehanteerd.

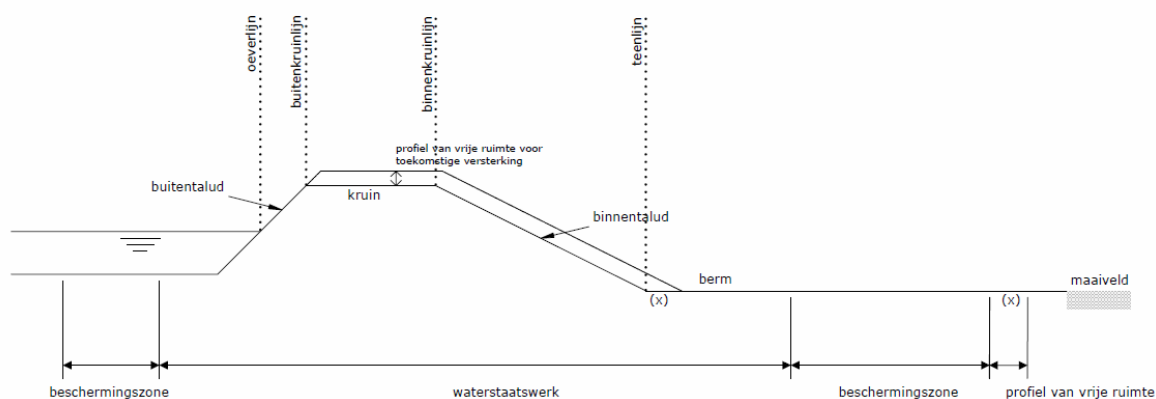
Programma	Thema
Stevige dijken	Veiligheid en waterkeringen
Voldoende water	Voorkomen van wateroverlast, grondwater en voorkomen (zoet)watertekort, onderhoud en bagger
Schoon water	Watersysteemkwaliteit en ecologie
Gezuiverd afvalwater	Afvalwaterketen

De waterrelevante aspecten voor de verschillende thema's worden in hoofdstuk 4 van de handreiking nader benoemd. Daarbij worden beoordelingscriteria, richtlijnen en aandachtspunten gehanteerd. De waterrelevante aspecten worden in de bij de handreiking behorende bijlage nadere inhoudelijk toegelicht. In dit hoofdstuk wordt nadere ingegaan op de relevante wateraspecten in relatie tot het plangebied.

3.1 Stevige dijken

Gestreefd wordt naar duurzame, robuuste waterkeringen met voldoende ruimte voor beheer en onderhoud en eventuele verzwaren, welke de waterveiligheid op peil moeten houden of verbeteren. Het plangebied wordt doorsneden door de Delflandsedijk. Aan de noordzijde wordt het gebied begrensd door de Maasdijk, een secundaire (binnen)waterkering.

In de legger voor de Delflandsedijk zijn de ligging en minimale afmetingen van de waterkering (waterstaatswerk) en de bijbehorende beschermingszone vastgesteld, welke samen de Keurzone vormen (afbeelding 3). Het gehele buitendijks gelegen gebied, met uitzondering van de waterbekkens, behoort tot de beschermingszone van de Delflandsedijk. Binnen deze Keurzone zijn op grond van de Keur Delfland 2010 en daaraan verwante algemene regels beperkingen gesteld aan activiteiten welke het waterkerend vermogen van de waterkering aan kunnen tasten. Vergelijkbare bepalingen gelden eveneens voor de Maasdijk. Voor de delen van het plangebied gelegen binnen de bij de waterkeringen behorende beschermingszones gelden beperkingen in het kader van het beheer en onderhoud van de waterkering.

Afbeelding 3 - Keurzone Delflandsedijk

3.2 Voldoende water

Voorkomen wateroverlast

Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft zich tot doel gesteld wateroverlast te voorkomen, een goede aan- en afvoer van water te waarborgen en de vastgestelde oppervlaktepeilen te handhaven. Dit doel wordt bereikt op grond van het principe 'vasthouden, bergen en afvoeren'. Het uitgangspunt om dit te bereiken is dat een maatgevende ontwerpbui met een herhalingsdij van 1 keer per 100 jaar moet worden geborgen. Een deel van de neerslag wordt opgevangen in de bodem, het rioolstelsel of wordt uitgemalen, maar een groot deel dient geborgen te worden in het oppervlaktewater, namelijk 325 m³/ha in stedelijk gebied.

Bij herstructurering geldt de huidige hoeveelheid oppervlaktewaterberging als absoluut minimum. Wanneer bij een ruimtelijk plan de oppervlakteverharding toeneemt, moet de toename van verhard oppervlak gecompenseerd worden in de vorm van extra oppervlaktewaterberging in hetzelfde peilgebied. Voor een duurzame herstructurering dient de waterbergingsnorm van 325 m³/ha als uitgangspunt genomen te worden.

Voor bedrijventerreinen geldt dat zolang deze onderdeel uitmaken van een groter waterhuishoudkundig systeem (peilgebied) dezelfde uitgangspunten gelden als voor het omringende gebied. Wanneer het bedrijventerrein een aparte waterhuishoudkundige eenheid vormt en een omvang heeft van meer dan 10 hectare, moet gebiedsgericht maatwerk worden toegepast. Uitgangspunt is een gelijkwaardige bescherming tegen wateroverlast als in stedelijk gebied. Omdat het percentage verhard oppervlak van bedrijventerreinen doorgaans hoog is (vaak meer dan 75%) is meer waterbergend vermogen vereist dan de voor het stedelijk gebied geldende 325 m³/ha.

Grondwater en voorkomen (zoet)watertekort

Het Hoogheemraadschap streeft naar een duurzaam beheer van het grondwatersysteem, met behoud van de aanwezige strategische voorraad zoet grondwater. Het Hoogheemraadschap is op grond van de Waterwet bevoegd gezag op het moment dat sprake is van grondwatertonttrekking of infiltratie en ziet op deze wijze toe op een duurzaam beheer van het grondwatersysteem.

Onderhoud en bagger

Voor het beheer en onderhoud van het watersysteem is ruimte vereist in de vorm van onderhoudsstroken, welke zijn vastgelegd in de legger. In de Keur en Legger van Delfland is per type watergang (inclusief natuurvriendelijke oevers) aangegeven waar onderhoudsstroken aanwezig moeten zijn en met welke breedte.

3.3 Schoon water

Watersysteemkwaliteit en ecologie

Het uitgangspunt voor waterkwaliteit is het niet afwentelen van vervuiling (strategie: schoonhouden, scheiden en zuiveren) en het water te laten stromen van schoon naar vuil. Voor alle oppervlaktewater moet tenminste voldaan worden aan het MTR (= maximaal toelaatbaar risico). Dit is een norm uit de Vierde Nota Waterhuishouding. In sommige gebieden worden hogere waterkwaliteitsdoelstelling nagestreefd. Dit is afhankelijk van de aanwezige functies en potenties.

Zorgvuldig emissiebeheer

Emissies naar het oppervlaktewater moeten zoveel mogelijk beperkt worden. Emissie betreft het neerslaan van stoffen in het watersysteem. Het betreft stoffen uit de lucht, lozingen van afvalwater en het uitlogen van stoffen vanuit constructies in of boven oppervlaktewater.

Natuurvriendelijke oevers

Voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in watergangen heeft het Hoogheemraadschap van Delfland algemene regels opgesteld, de Algemene regels natuurvriendelijke oevers.

3.4 Gezuiverd afvalwater

Hemelwater

Hemelwater wordt bij voorkeur gescheiden van het huishoudelijk afvalwater afgevoerd naar het grond- of oppervlaktewater. Bij de inzameling, verwerking en opvang van hemelwater speelt zowel de kwaliteit als de kwantiteit een rol.

Om wateroverlast ten gevolge van afstromend hemelwater te voorkomen gaat het Hoogheemraadschap van Delfland uit van de volgende voorkeursvolgorde:

- hemelwater vasthouden: voor benutting, door opvang in (vegetatie)daken, in of onder verhardingen of in gebouwen of door (in)filtratie van hemelwater (doorlatende verharding, infiltratiebermen en wadi's);
- afstromend hemelwater afvoeren naar en bergen in het oppervlaktewater;
- hemelwater afvoeren via het vuilwaterriool naar de awzi.

Om zoveel mogelijk het relatief schone hemelwater te kunnen afkoppelen en afvoeren naar het oppervlaktewater is het noodzakelijk om zoveel mogelijk de gemengde rioleringsstelsels te wijzigen naar gescheiden of verbeterd gescheiden stelsels.

Verontreiniging van afstromend hemelwater dient zoveel mogelijk te worden voorkomen. Hiertoe kunnen maatregelen worden genomen, zoals het gebruik van duurzame bouwmaterialen. Daarnaast hebben vasthoudmaatregelen veelal een filterende en/of bezinkende werking, waardoor de kwaliteit van het afstromende hemelwater verbetert.

Grondwater

Structureel nadelige gevolgen voor de grondwaterstand in het openbaar gebied moeten voorkomen worden. Het grondwater mag niet op het vuilwaterriool worden geloosd.

4. Huidige situatie

4.1 Plangebied

Het bedrijventerrein Nieuw-Mathenesse is gelegen aan de zuidzijde van Schiedam en wordt aan de westzijde begrensd door de Voorhaven en Buitenhaven en aan de oostzijde door de Rotterdamse Merwehaven. Het oostelijke deel van het bedrijventerrein, direct grenzend aan de Merwehaven behoort tot het grondgebied van de gemeente Rotterdam en valt derhalve buiten het kader van deze waterparagraaf.

Op Nieuw-Mathenesse is een grote diversiteit aan bedrijven gevestigd. Op het noordelijke terreingedeelte ligt OI-Manufacturing (de glasfabriek). In de zone tussen de Buitenhavenweg en de Nieuw-Mathenesserstraat zijn overwegend grotere bedrijven gevestigd in hogere milieucategorieën, met name gericht op het distilleren van alcohol. Het meer recent ontwikkelde zuidelijke deel van het plangebied kenmerkt zich door grootschaligere bedrijven dan het gebied ten noorden van de Van Deventerstraat.

Het plangebied wordt doorsneden door een primaire waterkering, de Delflandsedijk. Het gebied is daarmee deels binnendijks en deels buitendijk gelegen. Het buitendijks gelegen gebied betreft het gebied ten zuiden van de Maasdijk en het direct ten noorden daarvan gelegen strook welke aan de noord- en oostzijde wordt begrensd door de gemeentegrens met Rotterdam en aan de westzijde door de Nieuw-Mathenesserstraat. Aan de noordzijde van het bedrijventerrein, net buiten het plangebied ligt een secundaire waterkering (Maasdijk).

4.2 Bodem en grondwater

Het maaiveld ter plaatse van het bedrijventerrein varieert sterk. Ten noordwesten van de Nieuw-Mathenesserstraat ligt het maaiveld op circa NAP +1,0 meter. Ten zuidoosten ligt het maaiveld op ongeveer NAP +2,45 meter. De bodem bestaat uit een deklaag van zand en klei. Daaronder bevindt zich het eerste watervoerende pakket. De bodem van de Merwehaven is uitgebaggerd tot NAP -10,0 meter. De bodemdpte van de Voorhaven en Buitenhaven is NAP -4,0 à -5,0 meter.

De stijghoogte in het eerste watervoerende pakket staat onder invloed van de onttrekkingen bij de Gist in Delft en de Nieuwe Maas en bedraagt NAP -2,0 meter aan de noordzijde van het terrein en NAP -1,0 meter aan de zuidzijde. Er zijn geen metingen van de freatische grondwaterstand bekend. Verwacht mag worden dat de freatische grondwaterstand sterk gerelateerd is aan het peil van het omringende oppervlaktewater. Aan de westzijde wordt het boezempeil gehandhaafd van NAP -0,40 meter. Aan de oost- en zuidzijde staat het oppervlaktewater direct in contact met de Nieuwe Maas. Het Maatgevend Hoogwater in de Nieuwe Maas bedraagt NAP +3,60 m. Op de locatie is sprake van een wegzijgingssituatie van grondwater vanuit het freatische pakket naar het dieper gelegen eerste watervoerende pakket. Daarnaast heeft het oppervlaktewater een sterk drainerende werking.

4.3 Waterkwantiteit

Het noordelijk deel van het bedrijventerrein maakt waterhuishoudkundige gezien deel uit van het boezemland van Delfland, begrensd door de boezemkade van de Buitenhaven aan de westzijde, de Rotterdamsedijk aan de noordzijde (secundaire waterkering) en de primaire waterkering de Delflandsedijk aan de oost- en zuidzijde. Er is geen oppervlaktewater aanwezig. Neerslagwater wordt via de gemengde riolering afgevoerd. De riolering loost in geval van hevige neerslag met overstortbemalingen op de Nieuwe Maas. Het bedrijventerrein grenst aan het boezemsysteem langs de Buitenhaven met een oppervlaktewaterpeil van NAP -0,40 meter.

Het zuidelijk deel van het bedrijventerrein ligt buitendijks de primaire waterkering en grenst aan de Nieuwe Maas (variërend tussen NAP -0,15 meter en NAP +0,81 meter, met een Maatgevend Hoogwater van NAP +3,60 meter). Ook hier vindt afvoer van hemelwater plaats via de riolering. Het gescheiden stelsel loost direct op het water van de Nieuwe Maas.

Indien het omringende oppervlaktewater langs de Buitenhaven voor de helft wordt toegekend aan het bedrijventerrein bedraagt de berging, bij een toelaatbare peilstijging op de boezem van 20 cm, 73 m³/ha. Hiermee wordt niet voldaan aan de bergingsnorm van het hoogheemraadschap van Delfland van 325 m³/ha. Toch treedt er geen wateroverlast op door directe en indirecte (via overstortbemalingen) afvoer op de Nieuwe Maas.

4.4 Afvalwater en riolering

Het industrieterrein bevindt zich in de bemalingsgebied van gemaal Marconistraat. In het noordelijk en oostelijk deel van het terrein ligt een gemengd rioolstelsel (bemalingsgebied 2.4) met overstortbemalingen op de Nieuwe Maas en overstorten op het boezemwater. De overstortbemalingen treden eerder in werking dan de overstorten. Het grootste gedeelte van het overstortwater wordt daarmee rechtstreeks geloosd op de Nieuwe Maas. In het westen en zuiden ligt een gescheiden rioolstelsel (bemalingsgebied 1.0 en 2.3). Deze voeren overtollig regenwater rechtstreeks af naar de Nieuwe Maas. Mogelijk is een aantal panden nog niet aangesloten op de riolering en loost rechtstreeks op de Nieuwe Maas. Bij de aanleg zal de riolering voldoen aan de Leidraad riolering ONS.

4.5 Veiligheid en waterkeringen

De Delflandsedijk is een primaire waterkering welke het plangebied doorkruist (zie afbeelding 4). De hoogte van het dijklichaam varieert tussen NAP +3,5 en NAP +5,0 meter. De buitendijks gelegen delen van het bedrijventerrein hebben geen directe bescherming ten aanzien van overstromingen. Omdat deze gebieden zijn opgehoogd tot NAP +2,45 meter is de kans op overstroming van deze gebieden minimaal.

De Maasdijk is een secundaire (binnen)waterkering. De kade van de Buitenhaven heeft geen waterkerende functie.

Afbeelding 4 – Ligging Delflandsedijk (roze) en Maasdijk (groen)

Voor de primaire en secundaire waterkering geldt dat in de kernzone geen bebouwing is toegestaan en in de beschermingszone onder voorwaarden bebouwing mogelijk is. Voor de primaire waterkering geldt daarbij dat het gehele buitendijks gelegen (land)gebied tot de beschermingszone behoort. De beschermingszone heeft tot doel de stabiliteit van de kering te waarborgen. Beheer en onderhoud aan de kering moet te allen tijde mogelijk zijn. Hiervoor moeten onderhoudsstroken van ongeveer 5,0 meter worden gereserveerd waarvoor gebruiksbeperkingen gelden.

4.6 Scheepvaart

Het plangebied wordt intensief gebruikt voor de beroepsvaart, met name de Nieuwe Maas. De Voor- en Buitenhaven worden in mindere mate gebruikt voor de beroeps- en pleziervaart. Rijkswaterstaat is in technische zin de beheerder van de Nieuwe Maas. Zij draagt zorg voor een goede beschikbaarheid van de vaarweg nu en in de toekomst en is verantwoordelijke voor de waterhuishouding. De divisie Havenmeester van het Havenbedrijf Rotterdam is de nautisch vaarwegbeheerder van de vaarweg op de Nieuwe Maas. De havenmeester draagt zorg voor een vlotte en veilige doorstroming van het scheepvaartverkeer.

5. Toekomstige situatie

5.1 Algemeen

Het bestemmingsplan Nieuw-Mathenesse is hoofdzakelijk consoliderend van aard. Het plan biedt de mogelijkheid voor herstructurering en modernisering van het bedrijventerrein, waarbij de ruimte wordt geboden voor verdichting en invulling van het Gusto-terrein in het zuidwestelijke deel van het plangebied. Deze ontwikkelingsmogelijkheden wijken niet af van hetgeen op grond van de vigerende regels mogelijk is.

Vanwege de consoliderende aard biedt het bestemmingsplan weinig of geen mogelijkheden om het watersysteem en -beheer te verbeteren. Hierdoor zal de bestaande (water)structuur van het plangebied in hoofdzaak worden gehandhaafd. Als in de toekomst ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, is het uitgangspunt dat de waterhuishoudkundige situatie niet mag verslechteren. Dit betekent bijvoorbeeld dat de waterhuishouding kan worden verbeterd door het afkoppelen van schoon verhard oppervlak en het voorkomen van diffuse verontreinigingen door het gebruik van duurzame, niet-uitlogbare materialen. Dergelijke maatregelen worden hieronder besproken.

5.2 Oppervlaktewatersysteem en waterberging

Vanwege de consoliderende aard van het bestemmingsplan Nieuw-Mathenesse wordt de bestaande situatie gehandhaafd. Daarbij wordt de voorkeursvolgorde ‘vasthouden-bergen-afvoeren’ aangehouden. Bergen op het bedrijventerrein is niet mogelijk vanwege het ontbreken van open water, met uitzondering van het omringende oppervlaktewater van de Buitenhaven. Indien dit oppervlaktewater voor de helft wordt toegekend aan het bedrijventerrein bedraagt het percentage oppervlaktewater 1,7% en de berging, bij een toelaatbare peilstijging op de boezem van 20 cm, 73 m³/ha. Het percentage oppervlaktewater en de berging blijven daarmee ver onder de normen die worden gesteld. Hoewel niet wordt voldaan aan de normen ondervindt Nieuw-Mathenesse geen wateroverlast. Neerslag wordt deels afgevoerd naar de gemengde riolering en met behulp van een overstortbemaling geloosd op de Nieuwe Maas. Deels wordt de neerslag rechtstreeks geloosd op het oppervlaktewater van de Nieuwe Maas via een gescheiden rioolstelsel. In het kader van de voorkeursvolgorde ‘vasthouden-bergen-afvoeren’ is dit een ongewenste situatie.

De herstructurering van het bedrijventerrein zal met name in het buitendijks gelegen deel van het plangebied leiden tot een toename van het percentage verhard oppervlak. Op dit moment liggen een aantal gronden hier namelijk nog braak. Het aanvullende schone verharde oppervlak moet zoveel mogelijk worden afgekoppeld en waar mogelijk worden hergebruikt bij bedrijfsprocessen. Indien dit, na onderzoek, niet mogelijk blijkt, dient het schoon verhard oppervlak te worden aangesloten op de reeds aanwezige gescheiden riolering. Het gescheiden stelsel lost rechtstreeks op de Nieuwe Maas. Een toename van afstroming naar het boezemsysteem wordt daarom niet verwacht. Er vindt wel toename plaats van afstroming richting de Nieuwe Maas. Het gescheiden rioolstelsel dient voldoende capaciteit te hebben om te voldoen aan de eisen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water en de eisen van het Hoogheemraadschap van Delfland.

De ontwikkelingen aan de noordzijde van het terrein (binnendijks) leiden naar verwachting niet tot een toename van het verharde oppervlak. Het gaat hier om sloop en nieuwbouw. Het verharde oppervlak van daken en verharde weggedeelten die niet intensief worden gebruikt (zoals parkeerplaatsen) dient te worden afgekoppeld van het gemengde rioolstelsel en bij voorkeur te worden geïnfiltreerd in de ondergrond of waar mogelijk te worden gebruikt bij bedrijfsprocessen. Overtollig schoon hemelwater mag op termijn niet meer worden geloosd op de riolering. Indien bij nader onderzoek blijkt dat infiltratie of hergebruik niet mogelijk is, dient te worden afgevoerd naar de boezem. Hierbij dient te worden voldaan aan de bemalingsnorm van de verantwoordelijke waterbeheerder het Hoogheemraadschap van Delfland en dient aanvullende waterberging te worden aangelegd, waarbij een bergingsnorm van 325 m³/ha wordt gehanteerd. Dit om ervoor te zorgen dat wordt voldaan aan de landelijke normering voor de veiligheid tegen overstroming.

5.3 Waterkwaliteit

Waterkwaliteit

Voor waterkwaliteit geldt de voorkeurvorgorde 'schoonhouden-scheiden-zuiveren'. Het hemelwater wordt niet vermengd met vuilwater, de waterstromen blijven gescheiden en worden vervolgens naar een zuiveringstechnisch werk afgevoerd om te worden gezuiverd.

De afspoeling van verhardingen zal door de planontwikkeling toenemen, aangezien aan de zuidkant van het terrein uitbreiding van het verharde oppervlak plaatsvindt. Naar verwachting zal het toekomstige gebruik van het bedrijventerrein tot minder emissies naar het oppervlaktewater en de rwzi leiden dan het gebruik in het verleden, aangezien wordt ingestoken op de ontwikkeling van een duurzaam bedrijventerrein, met hoogwaardige industrie/bedrijven. Aandachtspunt is het materiaalgebruik van nieuwe bedrijfspanden. Er mogen geen materialen worden gebruikt die het oppervlaktewater kunnen verontreinigen. Zink, koper en lood zijn in ieder geval verboden. Voorkomen moet worden dat bedrijven waar schadelijke stoffen worden gebruikt, zich direct langs het water vestigen. Het verdwijnen van de parkeerplaatsen langs de Buitenhaven zal in ieder geval leiden tot een afname van de belasting van het oppervlaktewater.

Daarnaast moet worden ingezet op het voorkomen van diffuse lozingen op oppervlaktewater. Eventuele ligplaatsen van recreatieschepen moeten worden voorzien van mogelijkheden om afvalwater te kunnen lozen op de gemeentelijke riolering. Diffuse emissies in de vorm van drijfvuil dienen te worden voorkomen door het plaatsen van (ondergrondse) vuilcontainers. Eventuele ongerioleerde panden dienen te worden aangesloten op de riolering.

Ecologie

Om de kwaliteit van het water te verbeteren dient de fysieke leefomgeving van planten en dieren te worden verbeterd. Om dit te realiseren dienen natuurvriendelijke oevers te worden aangelegd. De kades worden gebruikt voor de aanleg van schepen, zowel recreatief als voor de aan- en afvoer van goederen voor de in het plangebied gevestigde bedrijven. De aanleg van natuurvriendelijke oevers is daardoor niet mogelijk. Ingezet wordt op behoud van eventueel aanwezige bijzondere muurvegetaties op de kademuur aan de Buitenhaven. Bij de aanleg van nieuwe kademuren zullen weggenomen muurvegetaties terug worden geplaatst.

5.4 Grondwater in bebouwd gebied

Vanwege de ligging langs de Nieuwe Maas is het grondwaterpeil vooral afhankelijk van het peil van de Nieuwe Maas. Er zijn geen meldingen van grondwaterover- en onderlast. Bij eventuele grondwateroverlast dient rekening te worden gehouden met de te nemen maatregelen.

In het noordelijk deel van het terrein is afkoppelen van neerslag van schoon verhard oppervlak van het gemengde rioolstelsel en infiltratie in de ondergrond mogelijk, mits de doorlatendheid van de bodem voldoende groot is. Hierdoor wordt schoon water direct afgevoerd en wordt het oppervlaktewater en de rwzi niet onnodig belast. Infiltratie kan echter leiden tot uitspoeling van eventueel aanwezige verontreiniging. Dit is een aandachtspunt. Voorafgaand aan uitvoering van werken dient een grondonderzoek plaats te vinden waarbij de doorlatendheid en de kwaliteit van de bodem in beeld worden gebracht.

Bij de ontwikkeling van nieuwbouw op het buitendijkse deel van het bedrijventerrein hoeven geen aanvullende maatregelen te worden getroffen om grondwateroverlast te voorkomen. Door de hoge ligging van het maaiveld is hier voldoende drooglegging aanwezig. In het binnendijkse gebied dient de ontwatering van terreinen voldoende groot te zijn door de aanleg van drainage of het bouwrijp maken met een zandpakket. De drooglegging moet groter zijn dan 1,20 meter.

5.5 Afkoppelen en infiltreren

Bij herstructureringen dient schoon regenwater zoveel mogelijk te worden afgekoppeld. Hiervoor gelden de volgende inrichtingsprincipes:

- regenwater dient zoveel mogelijk te worden gebruikt;
- infiltreer regenwater van relatief schone wegen waar dat mogelijk is of voer het (middels een lokale zuivering) af naar het oppervlaktewater. Hierbij dient de randvoorwaarde gehanteerd te worden dat gebruik is gemaakt van duurzame bouwmaterialen, zodat uitloging is geminimaliseerd;
- voer regenwater van vuile wegen af naar de afvalwaterzuivering of behandel het lokaal alvorens op het oppervlaktewater wordt geloosd;
- bij wegen dient minimaal een slibvang of een olieafscheider als zuiverende voorziening te worden aangelegd;
- toepassen van vegetatiedaken en doorlatende verharding wordt gestimuleerd. Hiermee wordt de afvoer van regenwater vertraagd en wordt aanvullende berging gecreëerd.

5.6 Riolering

Het verharde oppervlak van daken en “schone” verharding wordt afgekoppeld van het gemengde en gescheiden rioolstelsel en wordt zoveel mogelijk geïnfiltreerd, hergebruikt of geloosd op het oppervlaktewater van de boezem of de Nieuwe Maas. Hiermee neemt de afvoer naar het gemengde rioolstelsel en de overstortbemalingen naar de Nieuwe Maas af. De overstortbemalingen op de Nieuwe Maas worden op termijn voorzien van een randvoorziening. Hierdoor vermindert de vuillast naar de Nieuwe Maas. Het gescheiden rioolstelsel in het buitendijkse gebied dient voldoende capaciteit te hebben om wateroverlast te voorkomen. Op termijn dient de overstortbemaling te worden afgebouwd.

5.7 Omgaan met verontreinigingen

Het beleid is gericht op de het uitgangspunt ‘voorkomen-zuiveren-scheiden’. Een belangrijke potentiële bron van verontreiniging is afstromend regenwater. Voorkomen moet worden dat afgekoppeld regenwater dat wordt afgevoerd naar het oppervlaktewater verontreinigd raakt. Belangrijke bronnen van verontreiniging zijn chemische onkruidbestrijding, uitloogbare straatmeubilair, uitlogende materialen van gebouwen en straatvuil. Daarom moet in nieuw te inrichten of bebouwde gebieden maatregelen worden getroffen die verontreiniging voorkomen, bijvoorbeeld door:

- geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen te gebruiken;
- gebruik te maken van niet doorgroeibare bestrating om de groei van onkruid te beperken (op plaatsen waar infiltratie geen voorkeur verdiend);
- verharde oppervlakken schoon te houden;
- verharde wegen met een filterend wegdek uit te voeren;
- oppervlakken waar mogelijk onverhard te laten;
- geen uitloogbaar straatmeubilair toe te passen;
- vervuilende oppervlakken te beperken en/of overkappen of deze te behandelen met een coating die uitloging voorkomt;
- geen uitloogbare materialen (koper, zink, lood) voor daken en gevels te gebruiken;
- geen uitloogbare materialen voor constructies in oppervlaktewater te gebruiken.

Deze wijze van omgaan met verontreinigingen past binnen het cradle-to-cradle beleid dat de gemeente Schiedam beoogt.

5.8 Veiligheid tegen overstromingen

Om de veiligheid tegen overstromingen te waarborgen wordt aan de Delflandsedijk en de Maasdijk en de daarbij behorende beschermingszones, voor zover gelegen in het plangebied, in het bestemmingsplan en op de verbeelding een waterkerende functie toegekend. De kernzone en de beschermingszone van de waterkeringen wordt opgenomen op de verbeelding met de dubbelbestemming ‘Waterstaat - Waterkering’. Omdat het gehele buitendijkse gebied op grond van de Keur Delfland 2010 tot de bij de waterkering behorende beschermingszone wordt gerekend, geldt voor nagenoeg de helft van het plangebied deze dubbelbestemming.

Voor de gronden met de dubbelbestemming 'Waterstaat - waterkering' geldt dat geen activiteiten plaats mogen vinden die van invloed kunnen zijn op de waterkerende functie. Voor verschillende (bouw)activiteiten geldt dat deze niet eerder zijn toegelaten dan nadat het Hoogheemraadschap van Delfland als beheerder van de Delflandsedijk is gehoord.

De buitendijkse bedrijventerreinen zijn opgehoogd tot 2,45 meter boven NAP. Vanwege deze hoge ligging is de kans op overstroming in deze gebieden minimaal. De kans op extreem hoog water is daarbij door de stormvloedkering (Maeslantkering) in de Nieuwe Waterweg nagenoeg uitgesloten. Bij nieuwe buitendijks ontwikkelingen zal gekeken worden naar de risico's op maatschappelijke of economische ontwrichting in geval van een overstroming.

5.9 Beheer en onderhoud

Het Hoogheemraadschap van Delfland is verantwoordelijk voor het onderhoud van het primaire watersysteem. Dit betekent dat deze toegankelijk moet zijn voor onderhoud. Wateren met een breedte groter dan 10 meter, zoals het boezemwater, moeten varend onderhouden worden. Voor varend onderhoud zijn onderhoudsstroken nodig van 1 meter aan beide zijden van de watergang. Voor ontwikkelingen in deze strook is een keurvergunning nodig.

5.10 Buitendijkse ontwikkelingen

In de buitendijkse gebieden van de grote rivieren in het stedelijk gebied neemt de druk op de ruimte toe. Bij nieuwe ontwikkelingen en herstructureringen in het buitendijks gebied dient op grond van de provinciale verordening Ruimte, mede gelet op klimaatveranderingen, een goede afweging te worden gemaakt van de risico's die samenhangen met hoogwater. Hierbij dient een inschatting te worden gegeven van het slachtoffer risico van een eventuele overstroming, alsmede op welke wijze met dit risico wordt omgegaan. Door de provincie is een Risico Applicatie Buitendijks (RAB) ontwikkeld, die gemeenten hierbij kan helpen. Gemeenten kunnen ook de risico's op economische schade, milieuschade en het aantal getroffen en door functie-uitval in beeld brengen.

5.11 Vergunningen

Bij het afkoppelen van hemelwater naar oppervlaktewater dient rekening te worden gehouden met het aanvragen van een vergunning op grond van de Wet vervuiling oppervlaktewateren. Voor het uitvoeren van (bouw)werkzaamheden binnen de keurzone, welke in het plangebied samenvalt met de bestemming 'Waterstaat – waterkering', is een keurvergunning vereist.

6. Conclusie

De waterparagraaf is een instrument om het aspect water voldoende aandacht te geven in bestemmingsplannen. Daarom zijn de wateraspecten van het bestemmingsplan getoetst aan de doelstellingen die voortkomen uit het vigerend beleid. Deze doelstellingen hebben betrekking op waterkwantiteit, waterkwaliteit, riolering en veiligheid. Geconcludeerd kan worden dat:

- het bestemmingsplan niet leidt tot een afname van het oppervlak aan open water.
- de riolering in het gebied deels gescheiden is en voor dat deel van het plangebied wordt voldaan aan de doelstelling vanuit het beleid om deze zoveel mogelijk te scheiden door schoon verhard oppervlak af te koppelen van de riolering. Voor het noordelijke en oostelijke deel van het plangebied wordt gestreefd naar de aanleg van een gescheiden stelsel.
- vanwege de hoge ligging van het terrein (2,45 meter boven NAP) is de kans op overstroming minimaal.

Duurzaam waterbeheer

In het bestemmingsplan en bij toekomstige ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met de uitgangspunten voor duurzaam stedelijk waterbeheer door:

- het toekennen van de functie (bestemming) water aan het boezemwater. Bij toekomstige ontwikkelingen wordt hierdoor het behouden van het water gewaarborgd. Bovendien worden op deze manier de uitvoering van de KRW-maatregelen niet gefrustreerd.
- het toekennen van de functie ‘Waterstaat – waterkering’ aan de kernzone en de beschermingszone van de primaire en secundaire waterkeringen in het gebied.
- de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel in het gehele gebied. Panden die thans nog niet op de riolering zijn aangesloten worden hier op aangesloten.
- het niet lozen van de buitendijkse gebieden op de boezem van Delfland.
- Het aanbrengen van een randvoorziening aan de overstortbemaling naar de Nieuwe Maas om de vuillast te beperken. Op termijn dient de overstortbemaling te worden afgebouwd.
- randvoorwaarden te benoemen voor de toekomstige ontwikkelingen. Hierbij dient gedacht te worden aan:
 - het realiseren van (aanvullende) waterberging (325 m³/ha) bij herstructureringen;
 - een drooglegging bij nieuwbouw van meer dan 1,2 meter ten behoeve van ontwatering;
 - het gebruik van de overstortbemaling voor het afvoeren van overtollige neerslag;
 - het afkoppelen van verhard oppervlak;
 - het onderzoeken van de mogelijkheden voor infiltratie of hergebruik van afgekoppeld hemelwater;
 - maatregelen bij eventuele grondwateroverlast;
 - benoemen van uitgangspunten voor het voorkomen van verontreiniging door afstromend hemelwater;
 - het toepassen van duurzame bouwmaterialen, waarbij het gebruik van zink, koper en lood in ieder geval niet is toegelaten;
 - het voorkomen dat bedrijven waar schadelijke stoffen worden gebruikt zich direct langs het water vestigen;
 - het voorkomen dan wel beheersbaar maken van de overstromingsrisico's en het risico op maatschappelijke of economische ontwrichting bij buitendijkse ontwikkelingen.

Het Hoogheemraadschap van Delfland zal hierop toezien door middel van de keurvergunning en de vergunningen op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.